

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/P/BO/2008/196

BETREFT: geen inspraak bij de sluiting van een kleuterschool.

1 PROCEDURE

1.1 Ontvangst:

- 21.02.2008: klacht van een ouder van twee kleuters;
- 25.02.2008: klacht van de voorzitter van de schoolraad.

1.2 Verzoeker

- ouder van twee kleuters
- voorzitter van de Schoolraad

1.3 Betrokken school

- Gemeentelijke Basisschool
- Schoolbestuur

1.4 CZB

Op 21 februari 2008 ontvangt het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur een klacht van een ouder van twee kleuters. Bij aangetekend schrijven van 22 februari 2008 worden de vragende partij en verwerende partij uitgenodigd voor de zitting van de Commissie van 17 maart 2008.

Het secretariaat van de Commissie ontvangt op 25 februari 2008 een klacht van de voorzitter van de schoolraad. Bij aangetekend schrijven van 27 februari 2008 worden de vragende partij en verwerende partij uitgenodigd voor de zitting van de Commissie van 17 maart 2008 en wordt gemeld dat beide klachten samen zullen behandeld worden. Op 6 maart 2008 stuurt verwerende partij een antwoord op de twee klachten.

2 STANDPUNTEN van de INDIENERS VAN DE KLACHTEN

De klachten zijn gericht tegen de aangekondigde sluiting van een vestigingsplaats (kleuterschool) van een stedelijke basisschool. De kleuterschool telt op 1 februari 2008 42 leerlingen verdeeld over twee graadsklassen. Aan de sluiting zouden besparingsoverwegingen en rationalisering van het stedelijk onderwijsaanbod ten grondslag liggen.

1. Eerste klacht: De ouder legt klacht neer omdat:

- geen overleg in het medezeggenschapscollege gebeurde over de ordening van het rationeel onderwijsaanbod zoals voorzien in het participatiedecreet van 2 april 2004 (meer bepaald artikel 36) en het huishoudelijk reglement van het medezeggenschapscollege (meer bepaald artikel 12, §1, 3^e alinea).

De ouders werden op een infoavond door de burgemeester en schepen van Onderwijs ingelicht van het feit dat de kleuterschool zou sluiten. Een sluiting van een school is een ordening van het onderwijsaanbod en moet dus overlegd worden in het medezeggenschapscollege;

- het niet respecteren van de termijnen van de adviesbevoegdheid van de Schoolraad.

Op de schoolraad van 28 januari 2008 om 19 uur gaven de vertegenwoordigers van het schoolbestuur een uiteenzetting over de beslissing om de kleuterschool te sluiten. Er werd aan de schoolraad verplicht advies gevraagd over de sluiting waarvoor de schoolraad tijd had tot 25 februari 2008. De ouders worden echter de dag nadien, met name op 29 januari 2008, uitgenodigd voor een infoavond op 31 januari 2008 waarop bevestigd wordt dat de sluiting definitief en onherroepbaar is. Het advies van de schoolraad werd dus niet afgewacht.

Klager stelt dat het schoolbestuur niet aan zijn proefstuk is voor wat het niet respecteren van het participatieproces betreft en verwijst in dit verband naar beslissing CZB/P/BO/2007/177 van 5 november 2007.

2. De feitelijke toedracht van de tweede klacht stemt overeen met die van de eerste.

Klager stelt dat de intentie om een school of vestigingsplaats te sluiten eerst moet besproken worden op de daarvoor voorziene raden. Aangezien het hier om een wijziging in rationeel schoolaanbod gaat, zijn dit het medezeggenschapscollege en de schoolraad die, voorafgaandelijk aan de beslissing, een advies moeten uitbrengen. De school nam een definitief besluit zonder de adviezen af te wachten, wat afgeleid wordt uit de mededeling op 28 januari 2008 in de namiddag aan het voltallig schoolpersoneel en de directeur, uit de communicatie van 29 januari 2008 van de directeur naar de ouders over de sluiting en de gevolgen en uit de infoavond voor de ouders van 31 januari 2008.

Het advies dat de schoolraad op 20 februari 2008, d.i. binnen de hem toegemeten tijd, uitbracht is unaniem negatief tegen de sluiting. In het advies vraagt de schoolraad aan het gemeentebestuur om de beslissing ongedaan te maken en de wettelijke overlegstructuur te volgen.

De klager vraagt aan de Commissie om op te treden tegen de beslissing om de school te sluiten tot het nodige overleg is gepleegd en de adviezen van de schoolraad en het medezeggenschapscollege werden besproken.

3 STANDPUNTEN VERWERENDE PARTIJ

Tegen de klachten van de ouder en van de voorzitter van de schoolraad laat verwerende partij het volgende gelden:

1. Over het gebrek aan overleg in het medezeggenschapscollege over de ordening van het rationeel onderwijsaanbod:

De klacht is gericht tegen de herstructurering van de stedelijke basisschool, meer bepaald tegen de sluiting van een tweede vestigingsplaats.

Verwerende partij stelt dat voor een herstructurering van een school geen advies noch overleg van het medezeggenschapscollege (MZC) nodig is. Zij steunt zich hiervoor op een advies van het schoolbeheerteam van het departement Onderwijs en van de juridische dienst van het Onderwijssecretariaat voor Vlaamse Steden en Gemeenten (OVSG).

Volgens het eerste advies zijn de bevoegdheden van het MZC beperkt tot de materies

waarvoor de scholengemeenschap bevoegd is. De bevoegdheden van de scholengemeenschappen zijn opgesomd in de artikelen 125novies en 125decies van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, artikelen waarin ‘herstructurerings’ niet vermeld worden.

Het advies van OVSG verwijst naar het advies van het schoolbeheerteam. Het stelt dat er enige verwarring was ontstaan over de interpretatie van de laatste zin van artikel 36 van het participatiedecreet van 2 april 2004 waarin staat dat het MZC ten minste overlegbevoegdheid heeft over de ordening van een rationeel onderwijsaanbod en het maken van afspraken over een objectieve leerlingenoriëntering en –begeleiding. Volgens dat advies zou die term gelinkt zijn aan het secundair onderwijs (cf. aanbod studierichtingen in het secundair onderwijs) en niet bedoeld zijn voor het basisonderwijs.

Hoewel een herstructurering van een basisschool niet overlegd moet worden in het MZC werd dit punt op initiatief van het schoolbestuur toch op de agenda van het MZC van 11 maart 2008, waarop ook de schoolraad uitgenodigd is, opgenomen.

Aldus werd, volgens verwerende partij, over de ontwerpbeslissing om de vestigingsplaats per 1 september 2008 te sluiten een zo breed mogelijke communicatie gevoerd: de ontwerpbeslissing werd achtereenvolgens besproken met directie, leerkrachten, ouders, schoolraad en ter kennis gebracht van het MZC.

2. Het niet respecteren van de termijn van de adviesbevoegdheid van de schoolraad.

Verwerende partij meent dat een klacht hierover enkel tot de bevoegdheid van de schoolraad behoort en dat eerste klager geen lid is van de schoolraad.

De klacht is bovendien ongegrond en voorbarig.

De beslissing tot sluiting van een vestigingsplaats behoort tot de exclusieve bevoegdheid van de gemeenteraad. Krachtens de participatieregelgeving moet de ontwerpbeslissing voor advies aan de schoolraad overgemaakt worden. De ontwerpbeslissing, met name de intentie om een bepaalde beslissing te nemen, was er en deze werd in het kader van een zo ruim mogelijk overleg en advies meegedeeld aan de directie, leerkrachten, ouders, schoolraad en MZC.

Inmiddels heeft de schoolraad een negatief advies verleend. Indien de gemeenteraad tot sluiting beslist en de ontwerpbeslissing van het college van burgemeester en schepenen dus bevestigt, dan moet zij, overeenkomstig punt 5.4.2.1 van de omzendbrief van 13 juli 2004 betreffende lokale participatieregeling in het basis- en secundair onderwijs, haar beslissing binnen een termijn van 30 dagen die ingaat de dag na deze waarop het schoolbestuur de definitieve beslissing heeft genomen, verantwoorden.

4 ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur: 17 maart 2008, 13 uur.

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

4.3 Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel

besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Raf Verstegen, voorzitter;

Yvan Reyserhove, Hilde Timmermans, Etienne Becuwe en Bengt Verbeeck, leden.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

ouder;

lid van de schoolraad en ouder.

4.5 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en beslissing.

5 BESLISSING VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* Decreet van 2 april 2004 betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad

Artikel 15

De leden van de schoolraad hebben in functie van de uitoefening van hun bevoegdheden een algemeen informatierecht en het recht op eigen verzoek of op vraag te worden gehoord.

Artikel 18

§1. De schoolraad kan aan de inrichtende macht uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden die personeel, leerlingen of ouders aanbelangen.

Het schriftelijk advies kan betrekking hebben op een in artikel 19 (adviesmateries) of 21 (overlegmateries) bedoelde aangelegenheid. De inrichtende macht brengt in dat geval binnen de dertig dagen een met redenen omklede reactie uit in de vorm van een voorstel.

§2. De schoolraad kan aan de directeur uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen over de algemene organisatie en werking van de school.

De directeur brengt na ontvangst van een schriftelijk advies binnen de dertig dagen een met redenen omklede reactie uit in de vorm van een voorstel.

Artikel 19

De inrichtende macht vraagt de schoolraad verplicht advies over elk ontwerp van beslissing inzake o.a. het studieaanbod.

Artikel 20

§1. Het advies wordt schriftelijk of mondeling uitgebracht en is gemotiveerd.

De inrichtende macht kan slechts op gemotiveerde wijze afwijken van het advies van de schoolraad. Deze motivering wordt binnen een termijn van dertig kalenderdagen meegedeeld aan de schoolraad. De termijn gaat in de dag na deze waarop de beslissing van de inrichtende macht wordt genomen.

§2. Wanneer een advies niet wordt gegeven binnen een termijn van 21 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van de adviesaanvraag, wordt het advies geacht gegeven te zijn. De in het eerste lid bedoelde termijn wordt geschorst tijdens de herfst-, kerst-, krokus- en paasvakantie en tijdens de periode van 6 juli tot en met 15 augustus.

Artikel 35

De schoolraden bij scholen die tot dezelfde scholengemeenschap behoren, organiseren in een overeenkomst een medezeggenschapscollege bij de scholengemeenschap.

Artikel 36

Het medezeggenschapscollege wordt door de organen van de scholengemeenschap geraadpleegd over alle aangelegenheden die de vertegenwoordigde geledingen aanbelangen. Het medezeggenschapscollege heeft ten minste overlegbevoegdheid over de ordening van een

rationeel onderwijsaanbod en het maken van afspraken over een objectieve leerlingenoriëntering en -begeleiding.

* Omzendbrief GD/2004/03 van 13 juli 2004 betreffende de lokale participatieregeling in het basis- en secundair onderwijs.

5.2 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij, rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving niet bevoegd is ten aanzien van de eerste klacht (klacht over het niet raadplegen van het medezeggenschapscollege) doch wel bevoegd is ten aanzien van de tweede klacht (klacht over de bevoegdheden van de schoolraad).

Artikel 33 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad bepaalt het volgende: "Klachten inzake de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in **artikelen 18 tot en met 22** kunnen door de **schoolraad**, zijn geledingen en iedere belanghebbende ingediend worden bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur zoals bedoeld in artikel V.21 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs XIII-Mozaïek".

Bij artikel 56 van het decreet van 2 april 2004 werd daarom aan artikel 25.V, eerste lid, van het decreet van 31 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek, lid dat handelt over de bevoegdheid van de Commissie, een 3° toegevoegd dat als volgt luidt: "de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikel 18 tot en met 22 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad."

Het aangehaalde artikel 33 van het participatiedecreet maakt deel uit van hoofdstuk II: De schoolraad. Hoofdstuk III handelt over het medezeggenschapscollege. Het participatiedecreet voorziet niet in de mogelijkheid om bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur klacht in te dienen indien de decretale bepalingen in verband met de bevoegdheden van het medezeggenschapscollege niet gerespecteerd werden. Zie ook de omzendbrief van 13 juli 2004 betreffende de lokale participatieregeling in het basis- en secundair onderwijs waar ook duidelijk blijkt dat punt 5.7.2. "Geschillenregeling" enkel geldt ten aanzien van de schoolraad.

Gelet op de aangehaalde bepaling van het decreet is de Commissie niet bevoegd ten aanzien van de eerste klacht. Het feit dat de stad Vilvoorde er in haar interne regeling van uitgaat dat de Commissie zorgvuldig bestuur ook bevoegd zou zijn voor beslissingen van het MZC kan daar niets aan veranderen. De bevoegdheden van de Commissie zorgvuldig bestuur worden bij decreet vastgelegd. Derden kunnen daar niets aan afdoen, maar ook niets aan toevoegen;

5.3 Beslissing

De Commissie zorgvuldig bestuur wijst op de bedoeling van het participatiedecreet. Het is een doelstelling van het decreet om ouders actief te betrekken bij het onderwijsgebeuren van hun kinderen. Aan ouders wordt gevraagd om actief aanwezig te zijn bij de schoolse activiteiten. Samen met de school (onderwijspersoneel) en het schoolbestuur (gemeente) wordt gewerkt aan een beter welzijn voor de jongeren inzake onderwijs en opvoeding. Daarbij neemt de betrokkenheid van de ouders ten aanzien van het schoolgebeuren een belangrijke plaats in. School en ouders die zich onder meer organiseren in de schoolraad, dragen samen een volwaardige ouderparticipatie. De schoolraad is belangrijk omdat alle geledingen van de lokale onderwijsgemeenschap (personeel, ouders, lokale gemeenschap) onafhankelijk van het schoolbestuur samen komen. Zo worden afzonderlijke en los van elkaar staande visies samen gebracht in één formeel participatieorgaan.

De klacht is gericht tegen de mededeling door de burgemeester en de schepenen van Onderwijs van de beslissing om een kleuterafdeling van een basisschool te sluiten.

Het niet respecteren van de termijn van de adviesbevoegdheid van de schoolraad.

Uit de feitelijke gegevens blijkt dat de schoolraad op 28 januari 2008 bijeen kwam en dat de vertegenwoordigers van het schoolbestuur er, na een verzoek om een onderhoud met de schoolraad, een uiteenzetting gaven over de voorgenomen beslissing om de kleuterschool te sluiten. Er werd aan de schoolraad verplicht advies gevraagd over de sluiting waarvoor de schoolraad tijd had tot 25 februari 2008. Bij brief van 29 januari 2008 van de burgemeester en schepenen van Onderwijs werden de ouders ingelicht over de intenties van het schoolbestuur om de kleuterafdeling te sluiten. Bij dit schrijven was een brief van de directeur gevoegd waarbij de ouders werden uitgenodigd voor een infoavond op 31 januari 2008. De infoavond vindt plaats in de hoofdschool wat de ouders de mogelijkheid geeft om met de leerkrachten van de hoofdschool kennis te maken en een kijkje te nemen in de klaslokalen en op de speel- en recreatieplaats van de kleuters (zie bijlage bij eerste klacht).

Het sluiten van een kleuterafdeling behoort tot de bevoegdheid van de inrichtende macht. De Commissie is het erover eens dat voorafgaand aan die beslissing de schoolraad om advies werd gevraagd. Toch meent de Commissie dat verwerende partij, door haar handelwijze en inzonderheid door de manier waarop naar de ouders over de nakende sluiting werd gecommuniceerd, de indruk heeft gewekt dat de beslissing al genomen was. Hoewel de schoolraad de wettelijk toegemeten tijd kreeg om advies uit te brengen en de letter van het participatiedecreet werd nageleefd, meent de Commissie dat de procedure niet in de geest van participatie is verlopen.

Beslissing:

Via de pers nam de Commissie kennis van de beslissing van de gemeenteraad van 17 maart 2008 om het punt van de sluiting van de kleuterschool met unanimitieit van stemmen definitief van de agenda af te voeren. Hierdoor kan de Commissie het bij bovenstaande vaststellingen laten.

Brussel, 17 maart 2008

Marleen Broucke
Secretaris

Raf Verstegen
Voorzitter